

Az élet óév estéjének tükrében

Időpont: Óév estéje – 1953. december 31.

Alapige: 2Kor 5,9-10

„Azért igyekezzünk is, hogy akár itt lakunk, akár elköltözünk, néki kedvesek legyünk. Mert nekünk mindnyájunknak meg kell jelennünk a Krisztus ítélőszéke előtt, hogy ki-ki megjutalmaztassék a szerint, a miket e testben cselekedett, vagy jót, vagy gonoszt.”

Az óév estéje tulajdonképpen komoly ünnep. Van benne valami a temető hangulatából. Szoktunk is beszélni arról, hogy ezen a napon temetjük a megvénhedt ősztendőt. Ezt az igazságot nem erőteleníti meg ennek a napnak a szilveszteresti hangulata, a zsúfolásig megtöltött mulatóhelyek, a kacagástól hangos színházak, a részeg emberek kurjongatásaitól visszhangzó utcák. Olyan ez, mint a halotti tor vagy a búfelejtető mákony az életben megfáradt, fájó szívű embernek. Ebbe menekül óév estéjének komoly gondolatai elöl. Mi, kik ezen az estén Isten házába gyülekeztünk össze, ne futamodjunk meg gyáván ennek az estének komoly gondolatai elöl. A valóság nem tűnik el azért, mert mi behunyjuk a szemünket, hogy ne lássuk. Az igazság igazság marad akkor is, ha kellemetlen tudomásul vennünk. Nézzünk hát bátran a szemébe a komoly óév esti gondolatoknak! Nézzük, mit látunk az életről óév estéjének tükrében!

1. *Az élet mulandósága.* Erre emlékeztet ezen az estén elsősorban a szentlecke, mikor arról beszél, hogy *„akár itt lakunk, akár elköltözünk”* (9. v.).

Az élet mulandó. Az idő siet. Egy percre sem áll meg. Homokóráján hamarosan leperreg az 1953. esztendőnek utolsó homokszeme is, s nemsokára énekelhetjük: Elmúlt már az ősztendő. És mennyi minden elmúlt ebben az esztendőben ezzel az esztendővel együtt! Hányan elköltöztek szereteteink közül! Új sírhantok domborodnak a temetőben, s mi lélekben megállunk mellettük. A kemény, hideg göröngyökre ráhull szemünkből egy-egy forró könnycsepp. Siratjuk azt, aki elment s azt, ami elmúlt.

Némelyik nem került ki a temetőbe, mégis elveszítettük. Van, aki elmaradt barátját siratja e napon. Egy évvel ezelőtt még együtt meneteltek, azután egy meggondolatlan szó vagy egy ostoba tréfa narancshéján elcsúszott a barátság, látszólagos érdekellentétek szembe helyeztek egymással, s ma egyik a másikat az elköltözöttek szomorú halotti menetébe sorolja már.

Van, aki füstbe ment terve, eltemetett reményei romjain sírdogál e napon.

Ebben a múltó világban én magam is múltófélben vagyok. Mindennap megállíthatatlanul öregszem, s ezt – ha máskor nem – így évfordulón mégis kénytelen vagyok tudomásul venni. Mikor gyermek voltam, hetekben, majd hónapokban számolták az életidőmet, ifjúságomban évekkel mérték koromat, meglett koromban szinte kortalanná váltam, mintha csak megállt volna felettem az idő. Ilyenkor évtizedekkel mérték a koromat. Azután, mikor az ember túlmegy az életútjának felén, megint elkezdődik fordított sorrendben az egész. Előbb az éveket kezdjük számolgatni, azután már a hónapok is számítanak, végül már csak hetekkel mérik az életünket.

Mindezt meg lehet szépíteni, de nem lehet rajta változtatni. A koporsóra lehet virágokat rakni, de attól az élet nem tér vissza. Lehet azt mondani, hogy ez a természet rendje, mi mégis úgy fogjuk érezni, hogy minden porcikánk tiltakozik ellene. Lehet a mulandóságot teológiailag megszépíteni s Pállal azt mondani: most itt lakunk, azután elköltözünk, de azért bizony összeszorul a szívünk, mikor nap nap mellett kiselejtezzük valamit a nagy költözködésre való készülékben, mint ami fölösleges poggyász lenne csak a nagy úton.

Óév estéjén tudomásul kell vennünk, hogy süllyesztős színpadon járunk, s nem tudni, mikor nyílik meg alattunk a nagy süllyesztő, hogy elnyeljen bennünket.

2. *Az élet felelőssége.* Erre emlékeztet ezen az estén másodsorban a szentlecke, mikor arról beszél, hogy *„nekünk mindnyájunknak meg kell jelennünk a Krisztus ítélőszéke előtt, hogy kiki megjutalmaztassék a szerint, a miket e testben cselekedett, vagy jót, vagy gonoszt”* (10. v.).

Az élet tehát felelősségteljes. Nem lehet felelőtlenül, csak úgy a világba élni. Egyszer mindenért mindenkinek felelni kell. Ahogyan minden év végén eljön a zárlat ideje, s akkor kitűnik, hogy hogyan gazdálkodtunk az egész évben, úgy eljön minden élet végén is a nagy leszámolás, az ítélet napja.

Erről a nagy felelősségre vonásról azt mondja Pál, hogy kikerülhetetlen. Meg *kell* jelennünk az ítélőszék előtt, akár tetszik, akár nem! Amilyen feltartóztathatatlanul megy ez az esztendő a vége felé, épp olyan bizonyosan megyünk mi is az ítélőszék elé.

Azt is mondja Pál erről a felelősségre vonásról, hogy ezen mindenkinek át kell esni. „...*nékiünk mindnyájunknak meg kell jelennünk a Krisztus ítélőszéke előtt...*” Pál magát sem veszi ki a nagy leszámoltatásból. Őt is felelősségre fogja vonni a Bíró. Engem is, téged is.

Arra is figyelmeztet az apostol, hogy az ítélőszékben Krisztus ül. János evangéliumában maga Jézus is beszél erről, mikor ezeket mondja: „*Az Atya nem ítél senkit, hanem az ítéletet egészen a Fiúnak adta*” (5,22), és „*hatalmat ada néki az ítélettelre is, mivelhogy embernek fia*” (5,27). Lehet, hogy te most azzal biztatószóval szorongó lelkiismereted, hogy az „ember fia” kifejezés a Biblia nyelvén a Megváltót jelenti, s ha a nagy zárszamadáskor a bírói székben a Megváltó ül, akkor nincs baj, hiszen a Megváltó a bűnösök barátja, aki nem akarja a bűnös halálát, hanem azt akarja, hogy megtérjen és éljen. Ez igaz, de csak addig, míg a Megváltó az ítélőszékbe nem ül. Addig Megváltó, azután már Bíró. A kegyelmi idő világviszonylatban addig tart, míg a Megváltó bele nem ül az ítélőszékbe. Akkor vége szakad a kegyelmi időnek, s az ítélet időszaka köszönt be. Egyéni viszonylatban pedig a halál a határvonal. Csak addig írhatunk az élet könyvébe, amíg e testben élünk. Halálunk pillanatában lezárják számadási könyvünket, aláhúzzák nagy fekete vonallal a tételeket, s kezdődik a mérlegkészítés ideje. Akkor pedig nem mentség, hanem súlyosbító körülmény lesz az, hogy az ítélőszékben az embernek fia ül, tehát olyan valaki, aki ember volt, s aki ember tudott maradni bűn nélkül, pedig hozzánk hasonló volt.

Mindebben benne van már az is, hogy ebben a nagy felelősségre vonásban földi életünk, vagy ahogyan Pál kifejezi magát, e testben eltöltött életünk kerül terítékre.

A mérlegkészítés mindig izgalmas. Nem látni előre az eredményt. Csak a végén, a szó szoros értelmében az utolsó pillanatban ugrik ki az eredmény, hogy gyarapodással vagy veszteséggel zárunk-e. Ugyanilyen izgalmas minden szakértői ellenőrzés is. Még a legpontosabb ember sincs bebiztosítva az ellen, hogy nem bukkan-e rá az idegen szem valami hibára, amit mi nem vettünk észre.

Az 1953. évben is mennyi bűn terhel minket! Csak érezzük ezen az estén a felelősségre vonás minden izalmát! Áldott ez, és szükségünk van rá.

3. *Az élet célja.* Erre emlékeztet ezen az estén harmadszor a szentlecke, mikor arról beszél, hogy „*azért igyekezzünk is, hogy akár itt lakunk, akár elköltözzünk, néki kedvesek legyünk*” (9. v.).

Pál az élet célját a maga és olvasói számára nem csupán abban látja, hogy a nagy felelősségre vonásban meg tudjon állni az ítélőszék előtt. Ezen ő már s vele együtt minden megtért ember – emberileg fejezem ki magamat – túl van. Bűneit letette a Krisztus keresztje alá. Isten megbocsátott neki. Krisztus vére eltörölte bűneit. A Szentlélek bizonyosságot adott a szívébe efelől. S mindez nem csak egyszeri nagy eseménye az életének. Minden napon újra meg újra megtapasztalja ezt a kegyelmet. Ebből a kegyelemből és ebben a kegyelemben él. Ezért és nem saját életszentségéért nem fél az ítélettől. De épp ezért egyetlen célja van már csupán az életének: a hála. A háláját szeretné megmutatni Istennek mindazért, amit tőle kapott. Mindenekelőtt a bűnbocsánatért, de vele együtt minden egyéb jóért is, melyet Istentől oly bőséggel kapott.

Ez volt a te életed célja is ebben az esztendőben? Ennek kellett volna lenni, hiszen a te bűneid bocsánatáért is meghalt Krisztus a kereszten, neked is sok bűnödet bocsátotta meg ebben az esztendőben is. Ezenkívül sok minden földi jóval is megáldott. Sok minden elmúlt, de sok minden megmaradt, és még több új ajándék jött hozzá. Elvesztettél embereket, de kaptál újakat is. Füstbe mentek terveid, de voltak olyanok is, amelyek egészen csodálatosan valóra váltak minden nehézség ellenére is. Szétfoszlottak reménysegeid, de megáldattál reménységen felül ott, ahol nem is gondoltad. Azt sem szabad elfelejtened, hogy ebben az esztendőben Isten bőven terítette meg a magyar föld asztalát kenyérrrel. Hol a hála mindezért?

Aki hálás, az szeretne örömet szerezni annak, akinek hálás. Ez Pál életcélja is. Kedves szeretne lenni az Istennek. Örömet szeretne szerezni neki. Mert Isten sokszor bánatos Isten, sokszor kedvetlen. Az Írás is beszél erről. Az ember bűne teszi Istent sokszor bánatossá és kedvetlenné. Pálnak az a szíve vágya, hogy jókedvre derítse az ember bűne miatt szomorú Istent. Egyszer már sikerült neki. A damaskusi úton, mikor megtért, nagyot dobbant az örömtől Isten szíve, s boldog ének csendült fel a mennyei seregek ajkán, mert hiszen meg vagy on írván, hogy nagy öröm van a mennyben egy bűnös ember megtérésén. De szeretné, hogy Isten jókedve nyugodnék meg arcán, valahányszor rátekin. Nem könnyű dolog ez.

Igyekezni kell reá. Meg kell feszíteni minden erőnket. Nem is sikerül sokszor. De bizonyos, hogy Isten a hálás embernek erre az erőlködésére olyan megértéssel és örömmel néz, mint az édesanya a gyermeke karácsonyi ajándékára, melyet talán ügyetlen kézzel, de forró szívvel és nagy iparkodással készített számára a karácsonyfa alá.

Így mutatja meg az ige óév estéjén nekünk az életet. Így méri le az óesztendőt, s így akar elindítani az újra. Fogadjuk el alázatosan az ítéletet, s lendüljünk neki az új életnek, ez lesz kedves Istennek s boldogító nekünk! Ámen.